

Begeleiding tijdens de stage

in het vierde jaar in Amsterdam

Het gaat in dit topic over de begeleiding van jonge leraren (in opleiding). Op de ALO's vormt de stage een zeer belangrijk onderdeel van het curriculum. In de praktijk dien je het geleerde op de opleiding toe te passen. Maar net zo belangrijk is wat je in die praktijk zelf leert. Het (zelfstandig) ervaring opdoen gebeurt daarom op de ALO Amsterdam in alle jaren. In het vierde jaar gedurende twee dagen, een heel schooljaar lang. Studenten kunnen zelf kiezen in welk type onderwijs ze hun eindstage lopen. In dit artikel gaan we in op hoe de stage is vormgegeven.

TEKST HANS DIJKHOFF EN TON DE RUIJTER

Op een groot aantal collega's, vakleerkrachten wordt jaarlijks een beroep gedaan om onze studenten te begeleiden bij het leren lesgeven aan schoolklassen en zich in algemene zin te oriënteren op het beroep van leraar. De ALO hanteert vier zogenaamde opleidingslijnen zoals vermeld in ons opleidingsconcept. Een opleidingslijn is een herkenbaar en samenhangend onderdeel van het curriculum dat door de opleiding heen een geleidelijke, logische opbouw kent. De ALO onderscheidt vier opleidingslijnen. Een opleidingslijn is een herkenbaar en samenhangend onderdeel van het curriculum dat door de opleiding heen een geleidelijke, logische opbouw kent.

- Beroepspraktijk (denk aan stage, ODM, licentie, event en reflectie)
- Kennisbasis (denk aan de sociale wetenschappen en de bewegingswetenschappen)
- Onderzoeks- en HBO vaardigheden
- Sport en Bewegen

De stage

Het buitenschoolse leren neemt in het curriculum van de ALO Amsterdam een belangrijke plaats in. Het leren van de te verwerven kerntaken lukt het best in zo authentiek mogelijke beroepssituaties. Het buitenschoolse leren krijgt vorm door lintstages vanaf het eerste studiejaar. In jaar 1 wordt met tweetallen stagegelopen. Zowel het PO als het VO worden bezocht (ieder type gedurende 10 weken). De studenten gaan

in blok 2 naar het VO (met een tweetal) en in blok 3 en blok 4 naar het PO in Amsterdam (met een drietal)

In het tweede leerjaar ligt de nadruk op het PO. Gedurende het schooljaar lopen de studenten een dag in de week stage op een PO-school. Daarnaast zijn er stageweken (waarin ook het speciaal onderwijs aan bod komt) en binnen de opleiding worden tevens vaardigheden geoefend en praktijksituaties gesimuleerd.

Dat geldt ook in jaar 3 waarin gedurende een half jaar op twee dagen in de week stage wordt gelopen in het VO. De tweede helft van het jaar is gereserveerd voor de minoren:

- Special Needs
- Sport and Business
- Sport coaching
- Sport, Beleid en Bestuur

Voor de inhoud van deze programma's verwijzen we naar de website.

In het vierde jaar kiezen de studenten hun eigen (goedgekeurde) stageplek. Dat wordt in dit artikel verder uitgewerkt.

De stagegids is voor de student en de begeleider de richtlijn hoe te werken aan de stages.

Het vierde jaar

Bij de invulling van de eindstage kiest de ALO ervoor deze in te vullen met een lintstage. Het uitgangspunt is dat de student twee volledige dagen per week aanwezig is op de school en daar minimaal acht uur per week lesgeeft aan verschillende groepen.

▲ Uitleg tactiek

Onze studenten worden, zo mogelijk twee keer, tijdens een stage bezocht. Tijdens het eerste bezoek wordt gekeken naar de lesgevende student, maar vooral wordt er gesproken met de begeleidend docent. Daarnaast wordt gekeken naar de kwaliteit en inhoud van de stagemap. De ALO-studieloopbaanbegeleider bespreekt gedurende het opleidingsjaar ook de stage met de studenten. Dit gebeurt vooral op basis van de stagemap waarin alle lesvoorbereidingen met evaluaties, de zelfevaluaties van de student, de lesgeefontwikkeling op basis van de te ontwikkelen kerntaken zijn geordend.

Contact met de ALO

Wij vinden een goed contact met de collega's op de stagescholen belangrijk. Dit wordt op verschillende manieren vormgegeven.

- Het stagebureau informeert begeleiders per e-mail en werkt met het CENTURI stagsysteem.
- Er zijn bijeenkomsten voor de stagedocenten.
- Via de studenten kan gevraagd worden om even contact op te nemen
- Eén keer per jaar sturen wij het ALO magazine *ALO in beweging*.
- De ALO-instituutsbegeleider komt langs op stagebezoek en er wordt aan het einde van de stage een beoordelingsgesprek gevoerd met de student, de stagebegeleider en de instituutsbegeleider.

Begeleiding

Een belangrijk aspect van de stage is de begeleiding van de student in de onderwijspraktijk. Het stagebureau werkt in het huidige stagebegeleidingsconcept met:

Opleidingsscholen

Deze scholen hebben een speciaal traject doorlopen om vanuit het ministerie zichzelf opleidingschool te mogen noemen. Kenmerken van deze scholen zijn:

- Zij hebben het traject met het ministerie van Onderwijs doorlopen om de juiste begeleidingsstructuur neer te zetten. De kwaliteit van het

begeleiden van stagiaires gaat hiermee omhoog.

- Begeleiders hebben een specifiek begeleidings-traject gevolgd.
- Er is meer contact met de opleidingsinstituten, waaronder de ALO. Men probeert de onderlinge bijeenkomsten van elkaar bij te wonen; elkaar goed te informeren en controleren.
- Er zijn op schoolniveau (voor studenten, stagiaires) verplichte bijeenkomsten, waarin diverse thema's schoolbreed besproken, behandeld worden. Vaak in de late woensdagmiddag.
- Er is een historisch verband met de ALO Amsterdam.
- Het doen van onderzoek wordt op deze scholen in een breder opleidingsniveau besproken. Men gaat meer op zoek naar nut en rendement van het onderzoek.

Samenwerkingsscholen:

Dit zijn scholen die ook een historische band hebben met de ALO. Van oudsher begeleiden de docenten LO van deze scholen onze studenten en het contact is goed te noemen.

De begeleidende docenten proberen de ALO-stagebijeenkomsten bij te wonen en zich te verdiepen in het opleidingscurriculum van de ALO Amsterdam dat overigens in overleg met het werkveld is samengesteld.

Vormgeving

De student voert tijdens de eindstage activiteiten uit op de volgende terreinen:

A groeps-/klasgebonden taken (met name lesgeven)

B school-/organisatiegebonden taken (taken voor de sectie/de school)

C buitenschoolse activiteiten (begeleiding en organisatie)

D verslaglegging in stagemap, uitwerking van de opdrachten en schriftelijke beoordelingsbewijzen voor behalen van de werkprocessen en beroepstaken.

Gedurende drie dagen volgen de studenten onderwijsactiviteiten op de ALO:

- ondersteunende lessen voor de stage
- het deelnemen aan supervisiebijeenkomsten
- het afstudeeronderzoek.

Slot

De bedoeling van de eindstage is de vierdejaarsstudent deel te laten nemen aan alle activiteiten die een startende docent lichamelijke opvoeding in zijn takenpakket aantreft. Daarbij wordt toegewerkt naar een niveau van functioneren waarover de startende docent moet beschikken. Aan het eind van de stage wordt getoetst of de student inderdaad startbekwaam is.

Van de 64 afstudeerders in juni 2018 hebben ruim 50 studenten een (deel)baan overgehouden aan hun eind- of minorstage.

Contact

t.de.ruijter@hva.nl

Kernwoorden

begeleiding, stage, samenwerking